

tekst 6

Kabinet wil crimineel vermogen ook zonder veroordeling kunnen afpakken

Het kabinet wil crimineel geld en andere waardevolle spullen kunnen afpakken ook zonder dat de eigenaar ervan veroordeeld is. Nu kan dat alleen als er al een veroordeling ligt.

Demissionair minister Ferd Grapperhaus van Justitie en Veiligheid kondigde het plan vorig jaar aan. Als het OM bij de rechter aannemelijk kan maken dat het verdachte geld, de dure auto's of horloges het resultaat zijn van criminaliteit, dan kan al het geld of de spullen worden afgepakt.

“Op die manier voorkomen we dat zwart geld in de samenleving blijft circuleren en wordt ingezet in de legale economie of wordt geherinvesteerd in criminele activiteiten.”

naar: tubantia.nl van 19 november 2021

Lees tekst 6.

- 1p 12 Wat verandert er in het strafrecht als het wetsvoorstel in tekst 6 wordt aangenomen?

Als het wetsvoorstel wordt aangenomen

- A is de rechter niet langer onafhankelijk.
- B kan een sanctie worden opgelegd aan mensen die nog niet schuldig zijn bevonden.
- C krijgen verdachten meer rechten.

Zie tekst 6.

- 2p 13 Als het wetsvoorstel wordt aangenomen, kan de wet zowel een repressieve als een preventieve werking hebben.
→ Leg uit waarom de wet een repressieve werking **en** een preventieve werking kan hebben.

Doe het zo: neem het onderstaande over en vul het antwoord aan.

De wet kan een repressieve werking hebben, want ...

De wet kan een preventieve werking hebben, want ...

Zie tekst 6.

- 1p 14 Op welke manier is het legaliteitsbeginsel te herkennen in tekst 6?
De overheid
- A kan de criminaliteit niet goed bestrijden als de rechters niet meewerken.
 - B mag alles doen wat nodig is om de criminaliteit te bestrijden.
 - C mag het criminele geld pas afnemen als in een wet staat dat dit mag.

Zie tekst 6.

- 1p 15 Welk soort beleid wil de minister uit tekst 6 veranderen?
- A beleid ten aanzien van jeugdcriminaliteit
 - B gevangenisbeleid
 - C vervolgingsbeleid

tekst 7

OM moet in strafzaken meer oog hebben voor slachtoffers

Het OM kan voor veel voorkomende strafbare feiten zelf een straf opleggen, een zogenaamde strafbeschikking. Dat kan bijvoorbeeld een geldboete zijn, ... of een schadevergoeding. Maar de slachtoffers worden hier niet of onvoldoende bij betrokken, waardoor ze slechter af zijn dan wanneer er wel een rechter aan te pas komt, aldus de Nationale ombudsman.

“Bij strafzaken die voor de rechter komen is wél ruimte voor het slachtoffer. Die heeft letterlijk een stem in het strafproces. Dat kan bijdragen aan het herstel van emotionele schade.”

naar: nu.nl van 20 december 2021

Lees tekst 7.

- 1p 16 Wat moet er op de puntjes in de tekst worden ingevuld?
- A een gevangenisstraf
 - B een taakstraf
 - C seponeren
 - D tbs

Zie tekst 7.

- 2p 17 Slachtoffers hebben in het strafproces een aantal rechten.
- Over welk recht spreekt de Nationale ombudsman zijn zorgen uit in tekst 7?
 - Noem nog een **ander** recht dat slachtoffers hebben tijdens het strafproces.

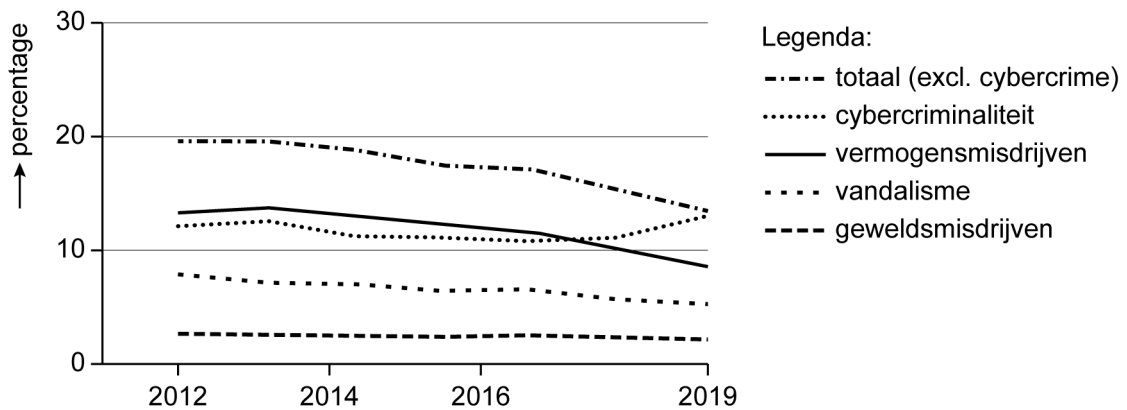
Doe het zo: neem het onderstaande over en vul het antwoord aan.

Het recht is ...

Een ander recht van slachtoffers is ...

figuur 1

Slachtofferschap verder omlaag in 2019, ...

toelichting

De gegevens uit deze figuur zijn afkomstig van slachtofferonderzoek. Aan de hand van slachtofferenquêtes krijgen we een beeld van de mate waarin burgers in Nederland met criminaliteit te maken krijgen.

naar: *scp.nl* van 9 september 2020

Bekijk figuur 1 en lees de toelichting.

2p 18 Een deel van de titel van figuur 1 is vervangen door puntjes. Hieronder staan drie fragmenten.

1 aantal slachtoffers geweldsmisdrijven verdubbeld

2 behalve cybercriminaliteit

3 percentage slachtoffers vermogensmisdrijven daalt het hardst

→ Geef per fragment aan of het fragment een titel vormt die de gegevens in figuur 1 juist beschrijft.

Doe het zo: neem het onderstaande over en vul het antwoord aan met juist of onjuist.

1 = ...

2 = ...

3 = ...

Zie figuur 1 en de toelichting.

- 1p 19 Elke manier van meten van criminaliteit heeft voor- en nadelen. De gegevens uit figuur 1 komen uit slachtofferonderzoek. Slachtofferonderzoek meet sommige delicten niet goed. Wat voor een soort delicten komt slecht naar voren in slachtofferonderzoek?
- A delicten waarin geweld wordt gebruikt
 - B diefstal van bijvoorbeeld fietsen of mobiele telefoons
 - C vernielingen van openbaar bezit, zoals het vernielen van een bushokje

tekst 8

Agent vrijgesproken van mishandeling bij arrestatie

Een politieagent die bij een aanhouding een trap en een knietje uitdeelde, is door de rechtbank vrijgesproken van mishandeling. De agent tegen wie het Openbaar Ministerie 24 uur werkstraf had geëist, heeft volgens de rechter geen disproportioneel¹⁾ geweld gebruikt.

Een agent mag volgens de wet onder bepaalde voorwaarden geweld gebruiken. Een rechter kan die beslissing achteraf wel toetsen, maar dient terughoudend te zijn in het beoordelen van de keuzes die de politie in stressvolle situaties maakt, aldus het vonnis.

noot 1 disproportioneel geweld = meer geweld dan nodig was in die situatie

naar: de Trouw van 13 januari 2022

Lees tekst 8.

- 2p 20 Hieronder staan vier uitspraken over de rechtszaak tegen de agent uit tekst 8.
- 1 De politieagent kan volgens de wet niet schuldig zijn omdat hij agent is.
 - 2 De politieagent stond terecht voor een delict uit de Opiumwet.
 - 3 De politieagent werd verdacht van een misdrijf.
 - 4 De rechter heeft de eis van het Openbaar Ministerie overgenomen.
- Geef per uitspraak aan of die juist of onjuist is.
- Doe het zo: neem het onderstaande over en vul het antwoord aan met juist of onjuist.*
- 1 = ...
 - 2 = ...
 - 3 = ...
 - 4 = ...

Zie tekst 8.

- 1p 21 Een kenmerk van een rechtsstaat is dat er sprake is van een machtenscheiding.
Welke twee machten zijn te herkennen in tekst 8?
- A de controlerende en rechterlijke macht
 - B de rechterlijke en wetgevende macht
 - C de uitvoerende en rechterlijke macht
 - D de wetgevende en uitvoerende macht

Zie tekst 8.

- 1p 22 Rechters spreken een vonnis uit. Bij dat vonnis geven ze ook een toelichting.
In de zaak in tekst 8 is de toelichting van de rechter te lezen in de tweede alinea.
→ Geef een reden waarom een rechter een vonnis toelicht.
Doe het zo: neem het onderstaande over en vul het antwoord aan.
Een rechter licht een vonnis toe, omdat ...

tekst 9

Als bijvoorbeeld arbeidsmigranten die het Nederlands niet goed beheersen, een zwaardere straf krijgen omdat met hen op de rechtszitting niet goed te praten valt, en ze een celstraf krijgen terwijl iemand anders in een soortgelijke zaak een taakstraf zou hebben gekregen.

naar: de Volkskrant van 24 juni 2021

Lees tekst 9.

- 1p 23 Welk begrip past bij het voorbeeld dat staat beschreven in tekst 9?
- A klassenjustitie
 - B rechtsbescherming
 - C rechtszekerheid
 - D recidive

Zie tekst 9.

- 1p 24 Welke soorten sancties worden genoemd in tekst 9?
- A een bijkomende straf en een maatregel
 - B een hoofdstraf en een bijkomende straf
 - C een hoofdstraf en een maatregel
 - D twee hoofdstraffen

tekst 10

Omroep Zeeland rechtbank @ozrechtbank

Het OM eist voor de vier aanwezige verdachten 5 jaar cel. Voor een vijfde verdachte is de eis van 4,5 jaar alleen voor betrokkenheid bij de overval. Het OM vraagt bij de zesde verdachte om vrijspraak. #ozrb

naar: twitter.com/ozrechtbank van 20 oktober 2021

Lees tekst 10.

- 1p 25 Tekst 10 is een bericht van Omroep Zeeland op Twitter. Welk onderdeel van de rechtszaak wordt in tekst 10 beschreven?
- A de aanklacht
 - B het pleidooi
 - C het requisitoir
 - D het vonnis

tekst 11

Amsterdam wil door met proef preventief fouilleren¹⁾

De driehoek in Amsterdam, die bestaat uit de burgemeester, de ... en de politiechef, wil een proef met preventief fouilleren in de stad verlengen.

Dat schrijft burgemeester Halsema in een brief aan de gemeenteraad.

Volgens de driehoek heeft de proef niet lang genoeg geduurd om te kunnen zeggen of de controles het wapenbezit omlaag kunnen krijgen. De proef moet daarom worden verlengd om een beter beeld te krijgen van het effect van de controles, aldus Halsema.

noot 1 preventief fouilleren = het fouilleren van personen die zich in een gebied bevinden dat de burgemeester aanwijst als risicogebied

naar: nos.nl van 25 november 2021

Lees tekst 11.

- 1p 26 Welke functie moet er op de puntjes worden ingevuld?
- A minister van Justitie en Veiligheid
 - B officier van justitie
 - C politierechter
 - D wethouder van veiligheid

Zie tekst 11.

- 1p 27 Vanwege welke taak zit de burgemeester in de driehoek?
De burgemeester
- A is verantwoordelijk voor de handhaving van de openbare orde en veiligheid in de gemeente.
 - B is voorzitter van de gemeenteraad.
 - C vertegenwoordigt de gemeente.

Zie tekst 11.

- 2p 28 Sommige Amsterdamse gemeenteraadsleden denken dat preventief fouilleren in een wijk ervoor zorgt dat een wijk een bepaald etiket krijgt opgeplakt.
Een theorie over het ontstaan van criminaliteit is de etikettentheorie.
→ Leg uit wat er volgens de etikettentheorie met de criminaliteit in een wijk gebeurt als de wijk zo'n etiket krijgt.
Doe het zo: neem het onderstaande over en vul het antwoord aan.
Volgens de etikettentheorie zal de criminaliteit in zo'n wijk ... (vul in: gelijk blijven / stijgen / dalen), want ...

tekst 12

200 uur taakstraf voor vrouw die supermarkt overviel

Een 21-jarige vrouw die een supermarkt overviel, is veroordeeld tot 200 uur taakstraf. Opmerkelijk: ze overviel de supermarkt waar ze zelf werkte.

De officier van justitie eiste jeugddetentie van 18 maanden voor de vrouw, waarvan 6 voorwaardelijk. Daarin ging de rechter niet mee. De jonge vrouw is kwetsbaar en getraumatiseerd door haar verleden, stelt de rechter. Om die reden heeft de rechtbank besloten tot een taakstraf van 200 uur, met 2 maanden voorwaardelijke jeugddetentie binnen een proeftijd van 2 jaar.

naar: ad.nl van 13 november 2020

Lees tekst 12.

2p 29

Hieronder staan vier uitspraken over het vonnis uit tekst 12.

- 1 Als de vrouw zich de komende twee jaar aan de voorwaarden houdt, hoeft ze niet in jeugddetentie.
 - 2 De rechter heeft rekening gehouden met de persoonlijke omstandigheden van de vrouw.
 - 3 De vrouw moet volgens volwassenenstrafrecht veroordeeld zijn want ze is ouder dan 18 jaar.
 - 4 De rechter mag afwijken van een eis van een officier van justitie.
- Geef per uitspraak aan of die juist of onjuist is.

Doe het zo: neem het onderstaande over en vul het antwoord aan met juist of onjuist.

1 = ...

2 = ...

3 = ...

4 = ...